

תפ"ח (מרכז) 15614-08-24 - מדינת ישראל - פמ"מ נ' פלוני

תפ"ח (מרכז) 15614-08-24 - מדינת ישראל - פמ"מ נ' פלונימחוזי מרכז

תפ"ח (מרכז) 15614-08-24

מדינת ישראל - פמ"מ

נגד

פלוני

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

[11.12.2024]

כבוד השופט טרסי - אב"ד

כבוד השופט דרואן-גמליאל

כבוד השופטת אורן

ע"י ב"כ עו"ד מיכל קורן ומנשה סלטון

החלטה

לפנינו בקשת המאשימה לקבל חוות דעת פסיכיאטרית נוספת בעניינו של הנאשם, על רקע סימני שאלה המתעוררים לטעמה ואשר מקשים על אימוץ העמדה המקצועית אשר באה לידי ביטוי בחוות הדעת שהוגשה במסגרת הליכי המעצר.

נבהיר כי נגד הנאשם הוגש ביום 7.8.24 כתב אישום המייחס לו עבירות רצח בכוונה ושיבוש מהלכי משפט. עם הגשת כתב האישום, ולצידו בקשה למעצר עד לתום ההליכים, הורה בית המשפט הדן במעצר, לבקשת הצדדים, על הגשת חוות דעת פסיכיאטרית. בעקבות זאת, הוגשה ביום 1.9.24 חוות דעת מטעם הפסיכיאטר המחוזי, ערוכה על ידי ד"ר רינה מנור, מנהלת מחלקת חוסן במב"ן, ועל ידי הגב' יהודית אסולין מזרחי, קרימינולוגית קלינית בכירה. על פי ממצאי חוות הדעת, הנאשם מצוי במצב פסיכוטי פרנואידלי פעיל, אך אינו פרנואידלי כלפי בעלי התפקידים בבית המשפט ולפיכך כשיר לעמוד לדין. עם זאת, בעת ביצוע המעשים המיוחסים לו בכתב האישום פעל בהשפעת מחשבות שווא של יחס ורדיפה, לא ידע להבדיל בין טוב לרע ובין מותר לאסור, ועל כן אינו אחראי למעשיו.

בהסכמת הצדדים הורינו לפסיכיאטר המחוזי, בתום הדיון שנערך ביום 3.11.24, להעביר לעיון ב"כ הצדדים העתק מכלל המסמכים עליהם התבססה חוות הדעת הפסיכיאטרית, לרבות כלל המסמכים המתעדים את ההסתכלות שבוצעה לנאשם במהלך אשפוזו. לאחר עיון במסמכים הללו, עותרת כאמור המאשימה, באופן חריג, כי נורה על קבלת חוות דעת נוספת מטעם הפסיכיאטר המחוזי, שתיערך על ידי מומחה אחר מטעמו, ולחלופין כי נורה על כינוס של פאנל מומחים פסיכיאטרי שיגבש חוות דעת עדכנית מטעמו.

את בקשתה זו מבססת המאשימה על מספר נתונים אשר לטעמה מעוררים שאלה בנוגע לתוקף הקביעה לפיה הנאשם לא היה אחראי למעשיו בעת ביצוע המעשים וביניהם העדרו המוחלט של רקע פסיכיאטרי, העדר התייחסות בחוות הדעת להתפרצויות זעם שפקדו את הנאשם במהלך תקופת אשפוזו במחלקה, אי קבלת, ובעקבות זאת גם אי התייחסות, לחומרי חקירה מרכזיים אשר עשויים היו להאיר את התנהגות הנאשם באור אחר, העדר הסבר מספק לקביעה השונה ביחס לכשירות הדיונית לעומת אי הכשירות המהותית והחשש כי המומחיות שערכו את חוות הדעת לא הבחינו די הצורך בין טענת ההגנה העצמית שהעלה הנאשם לבין קיומן של מחשבות שווא פסיכוטיות. ההגנה, מצידה, מבקשת לדחות את הבקשה ולהסתמך על ממצאי חוות הדעת שהוגשה. לטעמה, העובדה שהנאשם נעדר רקע פסיכיאטרי אינה מובילה בהכרח אל המסקנה כי הוא אינו סובל ממחלת נפש, ואין בהיעדר התייחסות להתפרצויות הזעם כדי לפגום במסקנות חוות הדעת. עוד נטען כי הנאשם הודה במהלך החקירה בביצוע המעשים והשיב על כל השאלות שנשאל, כך שפערים בין תוצרי חומרי החקירה לבין גרסתו, ככל שקיימים, אינם מעלים ואינם מורידים בהיבט הפסיכיאטרי. לבסוף, נטען כי הנאשם מוחזק גם כיום בתנאי אשפוז במב"ן, וככל שיוחלט על קבלת חוות דעת נוספת, מבוקש כי הדבר יבוצע באמצעות פאנל מומחים.

לאחר שנתנו דעתנו לטענות הצדדים ועיינו עיין היטב בחוות הדעת שהוגשה, הרי שמבלי לקבוע כל עמדה ביחס לתקפותה ואיתנותה של חוות הדעת, שוכנענו כי יש בנסיבות העניין הצדקה מספקת להורות על קבלת חוות דעת נוספת, שתיערך על ידי פאנל מומחים. בטרם נתייחס לסימני השאלה המחייבים בירור נוסף, נזכיר שוב כי מדובר בהליך בו מיוחסת לנאשם אחת העבירות החמורות ביותר המוכרות בדין, עבירה של רצח בכוונה, וכשמדובר בעבירה זו קיים אינטרס ציבורי מוגבר לוודא כי ההכרעות ביחס לאחריותו או לחפותו של נאשם יהיו מבוססות על אדנים מוצקים. כאמור, אין בהחלטתנו זו משום קביעה, ולו רמז לקביעה, כי יש מקום לדחות את ממצאי חוות הדעת ואת המסקנות המבוססות עליהם, אך שוכנענו כי הזהירות מחייבת קבלת חוות דעת נוספת, בטרם יוחלט כיצד לנהוג בעניינו של הנאשם. נזכיר בתמצית כי מדובר באדם אשר אין בעברו כל רקע פסיכיאטרי ממש, אשר על פי הנתען בעובדות כתב האישום היה מסוכסך עם המנוח עובר לאירוע ההמתה, ואשר טוען במפגיע כי אינו לוקה בנפשו וכי פעל במסגרת האירוע מתוך הגנה עצמית. מחוות הדעת משתמע כי במצבו הנפשי לא חל שינוי של ממש מאז ביצוע המעשים ועד היום, ואף על פי כן נמצא פער בין כשירותו הדיונית לזו המהותית. חוות הדעת אינה מתייחסת להתפרצויות הזעם המתועדות במהלך האשפוז, ואינה מבוססת על עיין בחומרי החקירה כולם, לרבות כאלה אשר לדעת המאשימה עשויים היו להשפיע על הערכת מהימנותו ומצבו הנפשי של הנאשם. בנסיבות מעין אלה, ראוי יהיה כי תתבצע הערכה נוספת בטרם יוכלו הצדדים, כמו גם בית המשפט עצמו, לקבל החלטות מבוססות.

לאור כל האמור לעיל, אנו מורים על מינוי פאנל שיורכב משלושה פסיכיאטרים מומחים בכירים, שיחוו דעתם ביחס לאחריותו המהותית והדיונית של הנאשם למעשים המיוחסים לו. לצורך הכנת חוות הדעת יהיו הצדדים רשאים להניח בפני הפאנל כל חומר רלוונטי, ראייתי, משפטי ורפואי, בכפוף להוראות הדין, ועליהם לעשות כן בתוך 10 ימים מהיום. חוות הדעת העדכנית תוגש לעיונו עד ליום 10.2.25.

העתק יועבר לב"כ הצדדים ולפסיכיאטר המחוזי.

ניתנה היום, י' כסלו תשפ"ה, 11 דצמבר 2024, בהעדר הצדדים.